

PÉCSI FIGYELŐ.

Előfizetési díj:
 Pestén vagy Pécsen hához küldve:
 egész évre 5 frt, félre 2 frt 50 kr.
 negyed évre 1 frt 50 kr.
 Egyes szám 10 kr.
 Megjelenik minden szombaton
 Legyen szíves kaphatós Weidinger N.
 könyvker. (Szechenyi-tér).

Hirdetések ára:
 Egy öt hasábos petit sor egyszeri
 megjelenéséért 6 kr., 3-szor 5 kr.,
 10-szer 4 kr. átlendül. — Minden
 hirdetés után 30 kr. bélyegdíj áre-
 tendő. A nyilatkozó 10 sor 10 kr.
 A hirdetési díj előre átlendül.

Szerkesztői iroda:
 Ferencziek utcája 22. sz. I. emelet.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a város ház épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében és Feszil Károly úr könyvkötő üzletében, Király-utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:
 Böhm C. F. ügynöki irodájában.
 Ferencziek templomának átellenében.

Ország-csere.

A fa levele nem mozog szél nélkül.
 A napisajtónak nagy része a felosztandó török birodalom rovására új országok alakulásáról, — uralkodó császárról vagy erőszakos elvételéről értekeznek és ezen értekezletek forrását Bismarck koponyájából eredőnek mondják.

Nem is valószínűtlen, hogy a német kancellár a Hohenzollern ház házi hatalmát ismét a még meglévő osztrák királlyal alkalommal a szász királysággal is összekapcsolja, ezzel domináló sulyát ellentámasztatná tenni óhajta.

Annál kevésbé valószínű azonban az, hogy a német kancellár ezen tervének kivitele kedvéért az orosz császár lemondjon a kongressz Lengyelországról, az osztrák császár nyugati Gácsországról és esetleg Sziléziáról is, ha pedig a szász király részére alakítandó lengyel királyság pusztán a most osztrák területekből, vagy az orosz-lengyel területnek csak egy csekély részéből tervezetnének kiharisanak, akkor már éppen és semmi áron sem fognának Bécsben az ily tervhez hozzá járulni.

Lehetetlen ugyan, hogy Bécsben ne lássák azt, mikép egy az összes lengyeliséget egyesítő királyság felállítására nagyon is érdekükben van, de ez éppen az orosz terjeszkedés ellen volna irányozva, abba pedig az amúgy is pánszláv lelketű császár soha sem fogna beegyezni, — hogy maga zárja el utját annak, hogy idővel a lengyelekkel együtt a nyugati szlávokat is a nyakukba kerüljön, — az orosz vagy más hírek szerint német fenaréség alatt alakítandó lengyelkirályság léte csak ephemer lenne, arra szolgálva: hogy annak területe nem közvetlen az osztrák birodalomból elrabolva csatoltatnák Oroszországhoz, hanem átmenetkép akkor, midőn majd keleti Gácsországot mint amugyis kis oroszok által lakott területet nemzeti jogon erővel elfoglalja.

Bármi nagy érdekében volna ennél fogva a habsburg-lotharingeni háznak a lengyel királyság visszaállítására, abba úgy, mint azt a porosz-orosz barátság tervezi, soha be nem

egyezhet, bármi fényes kilátásokkal kecsegtetik a keleten.

Óvakodni fognak Bécsben kardcsapás nélkül átengedni rendezett viszony részben termény és ipargazdag állami területeket azért, hogy keleten a törökbirodalomból fegyverrel kezében több száz millió költség és még több vér árán szerezzon magának kompenzációt.

A lengyel királyság komolyan vett visszaállítására soha sem fog az orosz hatalomnak beegyezésével megöröközni, csak egy német-francia és egy időben vívott orosz-osztrák-magyar háború adhatna erre kedvező esélyt, ezen esélyre pedig fen kell tartani a gácsországi lengyel elemet osztrák uralom alatt, hogy magját képesze a leendő lengyel királyságnak, hogy az osztrák-lengyel nemzeti hadsereg fejlődhesse ki.

Előbb több be fogják látni azt Bécsben is, hogy a két északi császárnál nem lehet nagyobb ellensége az osztrák-magyar birodalomnak és uralkodó dinasztijának és a drága szövetségeseik tevérlől lehull az álarc, meglehet, hogy a mint eddig is történt, akkor már késő lesz, — de talán még is észreveszik még idején, akkor pedig az a néhány osztrák-lengyel ezred Oroszlengyelországba dobva felér egy nagy hadsereggel, mely minél előbbre halad lavinaszerűleg fogna megnövekedni az orosz mindehatóság veszedelmére.

Rövid politikai hírek. Határozottan állítják most a félhivatalosok, hogy uralkodónknak és az orosz császár találkozására mostanra elmarad, a császár nem bízik a legnagyobb óvatossággal tett rendelkezésekben; halálos félelmét nem képes leküzdni, más oldalról pedig azt írják, hogy nem orosz és lengyel területen, hanem hajón és Danzigon át jön az osztrák határ egy állomására. — Annál jobban erősítik a lapok most újra az olasz királlyal közelben lévő találkozását. — Ferencz József király Gödöllőre jött és a delegációk megnyitására okt. 27-ig ott marad. — Az új külügyminiszter kinevezése most nem történik meg, a király megbizta Szilágyi közös pénzügyminisztert a külügyérség és a császári ház miniszteriumának képviselével, Kállay osztályfőnököt pedig a külügyérség tetteles vezetésével. — A román egyházi kongresszust, Román Miron metropolitá nyitotta meg egy tapintatos és alkalomszerű beszéddel. A gyűlés ezután átvette a megbízó leveleket

és megválasztotta az igazgató bizottságot. — Karlóczán a szerb metropoliai egyházi kongresszus tanácskozásai Angyeli patriarchatusi gondnok elnöklése alatt a jelenlegi metropoliai egyházi tanács feloszlására vonatkozó legfelsőbb elhatározás felolvasásával kezdetüket vették. Az új egyházi kongresszus valószínűleg november 27-ére fog egybehívni s az erre vonatkozó új választások azonnal elrendeltek. — Az okkupált tartományok költségvetését a közös kormány az idén sem fogja a delegációk elé terjeszteni; a tartományok bevételét teljesen fedezik a rendes kiadásokat, s így külön hitelre nincsen szükségük. A kataszter munkálatait évenként az őszes bevételnek 10 százalékát, azaz 600.000 forint emésztnek fel. — Az 1882-iki államköltségvetést Szapary Gyula gr. pénzügyminiszter csütörtökön f. hó 20-án terjeszté elő a képviselőházban. — A szász egyetemi közgyűlést Wächter Frigyes szász ispán f. hó 21-re hívta össze, hogy felülvizsgálja a múlt évi számadásokat és megállapítsa a jövő évi költségvetést. A hét bírák ugyanakkor tartották közgyűlésüket. — Temesmegyében vetőmagra 41 község 61.822 frtot, 85.600 hectoliter búzát, 120 pm. árpat, 470 hectoliter kukoricát kért a kormánytól. In az inség legnagyobb Folya, Sipek, Gyarmatka, Mórcazföld, Sódia, Brestye és Rittberg községekben. — Kolozsvár városának küldöttségét fogadta a pénzügyminiszter. A küldöttség azt kérte a pénzügyminisztertől, hogy a fogyasztási adók beszedését illetőleg ne tegye zárt városá Kolozsvárt. — Az új per-és végrehajtási rendtartás úgy a csődjelzés jövő új évre lesz életbe léptetve. — A debreczeni kormánypart Tisza Kálmán helyére Kőrösi Sándor jogtanárt, Udvarhely városban Szilágyi Virgilt — helyes folt a zsákra, — léptette fel képviselő jelölté. — A nagyenyedi kormánypart dr. Dárdai Sándort kiáltotta ki jelölté. Dárdai jelenleg is Nagyenyeden időzik. — Zalamegye baksai kerületében november 10-én lesz az új választás. A kormánypart jelöltje Fack Károly a nyugati vasút vezérigazgatója, a mérsékelt ellenzék Cehorin Ferencz, a függetlenségi párt Thassy Imre földbírtokos. — A zalaegerszegi kerületben a választás szintén nov. 10-én ejtik meg. — A szilágyi kerületben a függetlenségi párt jelöltje Thaly Kálmán. — Az udvardi kerületben a függetlenségi párt, Somssich Iván grófot léptette föl, ki e hó 23-án tartja programbeszédét. A kormánypart jelöltje Bathó aispán. — A képviselőház az államköltségvetés bemutatása után csak a felirat felolvasása s aláírása, továbbá a közigazgatási, községadatszaki s alapítványi bizottságok megválasztása, s illetőleg a választás kihirdetése végett tart ülést; érdemleges tárgyalásra azonban tárgy nem lévdn, körülbelül pénteken elnapolja magát a delegációk ülésének végeig. Ez alatt a bizottságok, névszerint a pénzügyi bizottság tart ülést és az államköltségve-

tésre nézve a pénzügyminiszter exposéjában nemcsak a jövő évi költségvetésben mutatkozó hiány fedezésének módjáról fog nyilatkozni, hanem az aranyárakad conversiójának eddigi sikerét is részletesen fogja ismertetni. A költségvetés mérlege, a mi a rendes szükségletet illeti, kedvező. Rendkívüli szükségletre azonban, leginkább „beruházás” címén, nevezetesen a közlekedési miniszterium jóval nagyobb összegeket követel: így a budapest-zimonyi vasút építésére még szükséges 14 millió frtot, a budapesti Duna szabályozására 1.300.000 frtot, a Tisza szabályozására 1.000.000 frtot, Szeged részére több mint 300.000 frtot, a szegedi vasúti hídra 450.000 frtot, államvasúti beruházásra több jelentékeny összeget, folyók szabályozására több mint 700.000 frtot, a gépgyára és a díszgyári acélgyára fél-fél millió forintot. E kiadásai többletet 19.000.000 forintra rugnak, mely összeggel a közlekedési miniszterium költségvetésében 1.600.000 frt bevételi többlet áll szemben. — A honvédelmi miniszterium költségvetése 200.000 frttal nagyobb, a mostanig fegyverek vásárlására és a mostani fegyverek csövének kibővítésére fog fordítani.

Országgyűlés.

A képviselőház október hó 13-án tartott ülésében a felirati vitát folytatták. A szónokok közül első helyen Krisztinkovics Edét említjük meg a függetlenségi párt részéről, ki részletes boncolás alá vette a felirati javaslatot és valótlanságnak mondta azon pontját, hogy a nemzet és hadsereg közét jó viszonyok állanak fenn. Utána Polyt Mihály beszélt. Továbbá Szalay Imre, ki a felirati javaslat bírálatán kívül a választási visszaélésekről is szözlött. Simonyi Iván a közepostályi anyagi romlásról beszélt s ennek megakadályozását tűzte ki főcélul. Végül Tisza Kálmán szözlött fel s a választásoknál történt visszaélésekről mondottakon kívül főképp Polyt beszédére reflektált. A katonaság és polgárok közti jó egyetértést is érintette, s mikor „megbizásból” kijelentette, hogy ezt a jó egyetértést a hadügyi kormányzat maga is akarja, a kormánypart sorából éljenzés hangzott fel.

Október 14-én is folyt még a felirati vita, mely érdekességben jóval felülmúlta az előzőket, a képviselők is nagyob számmal voltak jelen. A vitát Urváry Lajos nyitotta meg szép és átgondolt beszéddel. Kiemelte a különvámterület szükséges voltát s azt, hogy magyar katonasági iskolák állíttassanak fel. Utána Dobranszky Péter beszélt hatástalanul, ez után pedig Verhovay a katonák által elkövetett botránnyokat szözlöztette, és Jókaival szemben védelmére kelve a sajtónak, a kormány ellen éles támadást intézett azért, hogy a megsértett közérzeteleknek nem tudott elégtételt szerezni. Madarász is szözlött, ki szintén érintette a hadsereg ügyét. Mocsáry Lajos tartal-

mas, szép beszédében a külön magyar hadsereg felállítására mellett nyilatkozott. Ez volt az első feltüntetést keltő mozzanata a vitának, a ház osztatlan figyelemmel hallgatta, legkivált azon részét, mely azt mondja, hogy meddig a közűshadsereg a jelen szervezetében megmarad, a magyar alkotmány csak annyiban áll fenn, amennyiben — Bécs is úgy akarja. Utána a miniszterelnök szözlött, az ellenzéki szónokok állításait cáfolva.

Október 15-én is a felirati vita foglalkoztatta a házat. A szónokok közül fölemlítjük Onodyt, ki a mérsékelt ellenzék politikáját vette bírálat alá s elmondotta indokait, a melyek arra bírták, hogy a függetlenségi párt feliratát pártolja.

E napon a főrendiház is tartott ülést, melyen Majláth Béla főispán benyújtotta a felirati bizottság javaslatát.

Október 17-én volt az ötödik napja a felirati vitának s egyúttal vége. — Irányi Dániel volt az első szónok a függetlenségi párt sorából, ki rámutatott a választási visszaélésekre s a hivatalnokai hatalomnak a korteskedés céljából való kiszákmányolására; — és rámutatott arra, hogy mily hiábavalóság e kormány kezében a megtorló törvények összessége. Kifejté azt, hogy a korrupció s a közérköcsök általános süllyedése voltaképen ott gyökerezik, a hol a kormány minden visszaélést, minden törvénytelenéget behuny szemmel néz csak azért, hogy a hatalom bírtokát és élvezetét megtarthassa kezei közt. — Volt Tiszának mint hallani. Irányi után a mérsékelt ellenzék részéről Szilágyi Dezső szözlött fel. Beszéde főrészt azon hely képezte, hol a kormány-cselekmények iránytalanságát s elvtelenségét demonstrálta. Végül maradt sereghajtó szónoknak Tisza Kálmán és pedig az általános vita után, nehogy valakinek módjába álljon szavaira válaszolni. — Utolsó helyen beszélt s mindennap beszélni: ez már az 8 kiváltásaga.

Október hó 18-án a felirati javaslatra történt zárbeszéd után megejtették a szavazást. — 431 igazolt képviselő közül négy nem szavazván „igen”-nel szavazott 204, — „nem”-mel szavazott 114, távol volt 112 képviselő. E szerint 90 szözléssel elfogadtatt a bizottság által be-terjesztett választási javaslat általános-ságban és részletes tárgyalás alapjául. Következett a javaslat részletes tárgyalása.

Az „igen”-t szavazó gép mozgásba jött; — de vajjon lesz-e köszönet alkotásában!??

Október 20-án az 1882-ik évi költségvetés be-terjesztésére került a napirendre. Szapary Gyula gr. pénzügyminiszter hosszabb beszédében himezve-himozva kinyilatkozott, hogy az új költségvetést emelni kellett. Az emelés hatalmas! A rendes kiadások az új költségvetés szerint 12,221,867 frttal nagyobbok. Így a többi kiadások is. A kimutatásból látjuk, hogy az összes kiadás 327,111,270 frt, az összes be-

TÁROZA.

Merengés.

— Sonett. —
 Csöndes lakásom árnyas rejtekében,
 Virág, madár-dal, fák hűs árnya közt,
 A lelkeim elmereng egy régi képen,
 S egész valómban az is le kötöz!
 Előttem áll szelíd tekintetével,
 S törőn ölelve tartom csendesem.
 Remegve mondám: égek érte hűvel —
 Susogva szól: szeretlek kedvesem!
 Pirulva rejté szép szemét keblemben
 Soká-soká susogtunk s rája szemben,
 Fent madár-dal üdvözölt a légben.

Két szép gyöngéd női kar tapad rám,
 Felrezenek... Hisz ép ő róla álmodám
 Te vagy, te vagy jó kis feleségem.
 Ács Géza.

A honvéd dala.

Piros sapka, piros nadrág, magyar szó,
 Honvéd vagyok, nem pediglen poroszló,
 Nemzeti szín lobogó leng előttem,
 Hűséget én csakis ennek esküdtem.
 Nagy folyóvíz, széles alföld, három hegy,
 Ne félj hazám, fad töled el nem megy,
 Legfőbb a határszögön menettel,
 Hogy az a ellenszélről verje el.
 Ékes gyönggyel kirakott szép korona,
 Király fején beh ragyog a sugara.

Ez a sugár vezérel most útamon,
 S szólít töled feleségem, angyalom.

Ne hullasson szép szemed bús gyermekét,
 Bölcséjében lám mosolygó gyermekeid,
 Tárt kacsóval mintha csak azt intené:
 „Vész a hazán, honvéd-apám kifelé!”

Vagy ha épen hullni kell a köyeknek,
 Egy maradék vészön-ingem tépdésd meg —
 Szálait míg hő vizökben áztatod,
 Talán épen nekem nyújtasz balzsamot.

S hogy ha utóbb gyászra fordul végetem,
 Ne átkozódj! akkor se a végetem;
 Bizsékén állj meg fiammal a sírhalmom,
 Hazádjárt halni ő is tanuljon.

Széplaky.

A mi követetünk.

Ez az! — Igen ez az, a miről a mi jó városi atyáink már hallani sem szeretnek, ugy eltelett már a fülük a sok panaszsza, a sok indítvánnyal, jó tanáccsal stb. stb. melyek e tárgyban oly számtalanszor zúgtak-búgtak.
 Ez az, melynek ügyéből keletkezett vitáktól oly sokszor hangzott a közgyűlési terem — hasztalanul.
 Ez az, — a melyről most én is lapunk tárczarovatában megereszték néhány sort.
 Előre kijelentem, hogy a tisztelt olvasó valami mélységes mély szaktumán y értekezést ne várjon tőlem, mert azt már csak azért sem írok, mivel az

igen tisztelt főmőrnök ural kellene toltarcsba keverednem, a mitől pedig óvom magamat, mert azt hinnék sokan, hogy kenyér-irigység az indító oka, már t. i. hogy mintha én akarnék városi főmőrnök lenni, — pedig hát: olyan nincs!

Hogy beleurgattam tollamat kalamárisom „fekete tenger”-ébe, annak egyszerűen csak az alkalom volt az indító oka; ez és semmi más.

Hulltanak és hulltanak szakadatlanul az ég könnyei, melyek lemoszták a patikaport a követet arczáról és most ocsánnyul feltűnnek a gödrök, a mélyedések rajta; — a mi a pegazuról leszállva, prózai szavakkal mondva annyit tesz, hogy az esőzés lemosta a homokot a követetről, mely az embert optikai csalódásba ejtve, arra készítette, hogy a követet — jónak lássa.

Ez az!
 Tekintsük csak meg közelebbről a mi drágálatos, — akarám mondani — drága követetünket, hogy mint áll?
 Állani csak áll, hisz mindig támogatják, mindig szűty-motynak vele, — de hogy?

Hát ugy áll a mi követetünk, hogy az egyik kő oly mélyre esik a másiktól, hogy ha látna, egy kellene neki felné. a szomszédjára, mint Dávid nézhetett Goliátra; azonkívül oly messze esnek egymástól, hogyha beszélni tudnának, — kiabálna sem hallanák meg egymást.
 Ez az, — a mi követetünk fő hibája. A minőség, értem a kő minőségét, — kifogástalan; hanem igen is annál kifo-

gásolhatóbb, sőt igazabban és keményebben mondva hibásabb az egyes kockakövek — kidolgozása és azoknak lerakása.

Első sorban kiemelem, hogy az egyes kövek oly durván és azon felül egyenetlenül vannak kidolgozva, hogy a szorosban, tömören való lerakást teljesen lehetetlenítik. Másodszor pedig megemlítem, hogy a követet ágyát (alját) oly könnyelműleg s hanyagul készítik el, hogy az így elkészült alap nem bírja szilárdul megtartani a rárakott követet.

Igy állván a munkát, nagyon természetes, hogy követetünk rozsa, hogy nem tart három évig sem épségben.
 Lerakják a fennemlített hibák mellett a követet és behintik homokkal. — A homok behatolva a mélyedésekbe szépen betölti a hézagokat, de a mint egy elkecseregett eső jön, ugy kimosódik a homok, mint ha ott sem lett volna és tátonganak az 1, — 2 sőt 3 centiméteres hézagok. Most már, ilyen állapotban, ha csak egy 4—5 metermázsányi sullyal terhelt kocsi halad is el a követet felett, az egyes kövek meginganak s nemokára kidőlnek.
 Igen: „Kidőlnek ők...”

E tarthatatlan helyzetet okvetlenül változtatni kell. A város ezeket költ a követet s így, ily nagy áldozat mellett megkivánhatja, hogy ha már nem is kitűnő jó, de mégis meglehető tartósságu követet tegyen szert.
 Egy nem régebben tartott közgyűlésen a mérnöki hivatal utasított, hogy — szigoruan örködjék fel a követésre.

No iszen a mérnöki hivatal! Van is onnek ideje. (?) Hisz a vízvezeteket sem tudja teljesen rendbe hozni, pedig csaknem a megszokásáig fárodzik vele. — Jobb ha nem is szóló róla. — Nyugodjék békében... amen!

Egy mód volna csak itt, a mi alapos reményt nyújthat, a követet állapotának jobbra fordultára.

Ez egy mód az, hogy a város a követést jótállás mellett adja ki a vállalkozónak, hogy az illető a ki elvállalja, jótállás mellett, pl. 10 — 15 évre kinyúló jótállás mellett kapja meg a követést s akkor biztosak lehetünk, hogy jobb követetünk lesz;*) de így a jelenlegi viszonyok mellett — „soha uram, soha!”

Van talán a ki azt mondatná, hogy jótállás mellett nem vállalkozik senki; — ez nem áll. Csak vállalat legyen vállalkozó mindig van. —

Ez az! — a mit mondani akartam.

A kis reporter.

*) Nagyon téved vérmes reményben, mert a javasolt jótállási kötelezést is megvold, de a város háza nem volt embr, a ki annak érvényt szerzeni tudott, vagy akart volna. — A ferencziki utcája felső felét is ily jótállást vállalt vállalkozó követte s a midőn már a második évben gödrös lett, kifoltozták itt-ott, a negyedik évben pedig felszaggatták és új követetl látták el, a vállalkozó pedig kibujt a jótállás alól. — Az ily vállalkozók — mint másutt is — a város háza igen kedvt emberok — persona grata — szoktak lenni, ők tudják, hogy mily bővs szerekkel tudják azt rendszerint kieszközölni.
 A korektor.

vétel pedig csak 301,445,728 frt s így deficitiképpen marad 25,665,542 frt. — No iszen lesz az adóprénekedolga!

Külföldi hírek.

Az angol ügyvezetett „szabadelvé” kormány végzetes lépésekre határozta el magát az ir „landliga” ellenében, Parnell a liga főnökét és több képviselő társát elfogatta, a katonaságot a zöld szigeten megszorította és törvényen kívüli elrettentő állapotot hozott ott létre. — Dublinban a csőcselék felhasználta az általános izgatottságot és betörvén a lámpákat, kirabolta a boltokat, a kormány kénytelen egy egész hadtestet mozgósítani és Irlandba küldeni, a katonaság és rendőrség nem képes a zavargókat féken tartani, számos az összeütközés, halál és sebesülés mindkét oldalon. — Forster az ir államtitkár csak fejedet mellett mer utczára lépni, Gladstone Londonban is számos katonasággal őrizeti házáat. — Dublinban elrendelték, hogy alkonyatkor már senkinek sem szabad az utczára lépni. — A landliga ez erőszakosságok után kiáltvánnyal felhívja a bérleket, hogy az elfogott szabad bocsátásait senki se fizesse meg a bért.

A francia haderő Algir és Tunisban apró csatározásokon kívül mit sem tudott eddig tenni a felkelők ellen, sőt inkább védelmi, mint támadó állásokban van. — Az orosz császár utazási kedve melyen a zseron alá szállt, mert felfedezték egy dinamittal töltött aknát egy vasúti hid alatt.

Minta-szüretünk.

(Folytatás és vége.)

Krémer Filóp országos közp. pinceszemester új vezetése alatt, okt. 11-én és 12-én a présházi munka — illetőleg a szőlővel elbánás, következőleg vitetett keresztült fajok szerint:

Olasz rizling:

Ezen szőlőfajból az éretlen és rothadt fürtök kivételével; rostan boggyóza és utána szőlőmalom zúva, 48 óráig héján erjesztve, szüretelt egy hordó must, a pinceszemester új utasításához képest, és a minta-szüret kívánalmainak megfelelőleg; — összehasonlítás czéljából pedig a többi, jó, rossz, érett, éretlen- s rothadt fürtök, pécsi módon, taposás által állítottat elő.

Csomor:

Válogatva, az érett s egészséges fürtöknek, a rothadt és éretlen fürtöktől elkülönítve, malom zúva, 24 óráig kocsánál héján erjesztve, szüretelt két hordó; pécsi módon, taposás által, összehasonlítás végett szüreteltetett egy hordó.

Tökös:

Bogyóza, malom zúva, erjedésig héján hagyva, szüretelt egy hordó.

Vegyes fehér:

Malom zúva, 30 óráig héján erjesztve kocsánál, szüretelt egy hordó; — pécsi módon gázolva, szüretelt egy hordó; — pécsi módon gázolva, szüretelt 3 hordó; — csupán sajtolással szüretelt egy hordó; —

Kadarka:

Mult számunkban ismertett válogatás szerint, boggyóza, zúva, kettős fenekű hordóban erjedése, szüretelt egy hordó vörös borknak; — ellenben fehér borknak, azonnali sajtolás mellett, feldolgoztatt a többi minden válogatás nélkül leszedett kadarka-szőlő.

Ezen felsorolt szőlőfajokból nyert must, erjesztésre nézve, kétféle módon vitetett erjedés alá, u. m:

fitűtt helyiségben, gyors s zárt erjedés eszközlettel a boggyózt, zúzott rizling; — zúzott, kocsánál már 24 óráig erjedett 2 hordó csomor; — boggyózt, zúzott, héján is erjedett tökös; — zúzott, 30 óráig kocsánál héján és erjedett vegyes fehér; — és boggyózt, zúzott, kettős fenekű hordóba helyezett veres bor mustja.

A többi hordóban must zárt erjedés alá vétetett a présházban.

Czukortartalomra nézve, a klosterneuburgi mustmérővel tett vizsgálat eredményeképp mutatkozott:

rizling boggyóza	18 ³ / ₁₀
rizling gázolva	18 ¹ / ₁₀
csomor boggyóza	17 ¹ / ₁₀
csomor gázolva	17 ¹ / ₁₀
tökös boggyóza	19 ¹ / ₁₀
vegyes fehér zúva	18 ¹ / ₁₀
vegyes fehér gázolva	18
vegyes fehér sajtolva	17 ¹ / ₁₀
kadarka zúva, boggyóza veres borknak	16 ¹ / ₁₀
kadarka sajtolva	16 és 15 ¹ / ₁₀

Savtartalomra nézve:

olasz rizling	6 ⁴ / ₁₀ °/100
csomor	9 ⁰ / ₁₀₀
tökös	8 ⁰ / ₁₀₀
vegyes fehér	9 ⁰ / ₁₀₀
kadarka	8 ¹ / ₂ és 9 ⁰ / ₁₀₀

Mindezekből láthatni, hogy a szőlő nagyságához képest, a nyert 50 hektoliter must, mennyiségére kielégítő, minőségére azonban nem; valami igen jó pecsenyebor, már csak azért sem lehet belőle, az olasz rizling kivételével, mert eltekintve 3¹/₁₀ cukor-tartalom hiányától, sok volt a rothadt s még kellően meg nem érett szőlő,

ez az oka annak, hogy aránylag a czukortartalomhoz képest, igen nagy bennök a savtartalom; az olasz rizling azonban kielégítő mennyiségre és minőségére nézve is. —

A pécsi szőlőgazdák egyesületének választmánya akkor, midőn a minta- és kísérleti-szüret tartását elhatározta, a gyakorlati tapasztalatok bővítését kívánta elérni, s alkalmat nyújtani, hogy a gazdák szőlőművelésüket tökélesítsék — borkik okosabb pinceszemelés által jobban értékesíthessék, szóval, szüretünk eredménye a tapasztalatok méze legyen.

Ezen szüret után még is valahára elértek azon pontot, melyről korábbi zeteszen haladva, a pécsi bork fogalmi tárgyát képezhetik majdán a világ-piacznak; — ez okból, a közérdek megalótt áthatva hívjuk fel a pécsi szőlő-tulajdonosokat egyesületünk támogatására öhajtható volna, hogy minden gazda egyesületi tag legyen, mert általa a közgyűlési mozditatásuk elő.

Félve emeljük fel a tollat ezen helyi mozzanaton, mert lelünk sebzé ama közöny, mely eddigi hátramaradások oka volt, gondoljuk meg, mivel fejleszthetők volna haladás által a pécsi bork értékek K. u. 282. óta, midőn Probus Valerius császár Syriumból hozott szőlő-vesszőkkel először beültette Baranya és Pécs hegyeit, úgy Balaton vidékét heverő katonái által, — s hol vagyunk ma? a saját czélja azonban: buzdítani, serkenteni, felemelni a lobogót. Szivesen ragadjuk meg tehát az alkalmat, lobogtatjuk a haladni vágyás zászlaját, mert gazdáink Pécsét nagy előszeretettel üzik a szőlőszetet, kedvező időjárás, pénzviszony, üzleti körülmények lesznek azon factorok, hogy városunk lakossága nagy részének kereset-forrását fogja képezni a szőlő.

Ne várjuk azonban azt tisztán az időtől, mozo gjunk, de hogyan?

Elő sorban tegye meg kötelességét példaadásul a hatóság, azt hisszük, ha városunk kulturális szempontból áldozhat iskolai czelokra; a közegés néptanoda — jogliceum — főreáltanoda és N. Ürögli iskolára 33841 frtot; — zene-egyletnek: 2000 frtot, — sétatérre: 1500 frtot, — színháza 2000 frtot évenként, akkor városunk, hol oly nagy mennyiségű jó bor terem, nem nézheti egykedvűen a kinálkozó alkalmat, saját jól felgondolt érdekében, hanem felkarolandja kormánybiztos ur abeli ajánlatát, mellyel nálunk egy vinczellér-képezde felállításra, kormány költségén kiltásba helyzetetett egy, hogy a telek vásárlás, berendezés, tanári kar ellátása s fizetése sem a mi gondunk, hanem csak is 20 tanítvány évi ellátására szűkített 3000 frt volna biztosítandó, mi eltekintve a megyétől, városunk által is biztosítható azért, mert ez productív befektetés lenne és megfelelő azon arányának, mely városunk lakosságának szőlőmunkás osztályát képezi, de eredményét nem csak abban mutatná be, hogy jó készültű szőlőművelőink lennének, s okoszerű pinceszemelés üzhetnének, hanem a közvagyonosodás ily módón előmozdítása eredményező városunk vagyonosodását is.

Küzdjék le tehát a nehézségeket, közönyt a tanács tagjai is, és a fentebb jelzett vinczellér-iskola felállítatására tegyenek meg mindent, hanem arra is, hogy a „hegyrendőri szabályok”, melyek tanulmányozás végett a bizottsági tagok közt már 3 hó előtt kiosztattak, mielőbb felvételnek a közgyűlés tárgyozatába, s a tavaszi munkák beállta előtt, helyhatósági szabállyá legyenek.

Másod sorban, a bennünk rejlő hibákat távolítsuk el; — a pécsi bortermelő közt igen nagy az apathia-érdeklődés hiány, ezzel pedig számolni kell, mert ezt érezzük, — ezt a legodaadóbb akarát — s ügybuzgalom lesz csak képes eltvoltítani, mód pedig erre a fentebb érintett vinczellér-iskola mellett még a földművelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszterium által f. évben berendezett központi mintapince.

Számosan vannak Pécsen, kik arra sem törekednek, hogy saját boraikat ismerjék, noha boraik nemcsak jók, de kitűnők, méltók arra, hogy emancipálják magokat a helyi elarusítás nyomasztó jarma alól, s a külföldi piacokon is versenyképesek legyenek. Piac kell tehát boraiknak, mint azon szép és jó leány, ki magát a világtól elzárja, — s daczára jósa s bájainak, otthon vönül.

Miképp találunk tehát a világpiacra utat boraiknak? a központi mintapince által; — ennek czélja a „Borászati Lapok” f. é. 11. száma szerint, hogy alkalom nyújtassék Magyarországi bortermelőinek mustár bemutatni boraikkal kiállítás tárgy-ként azért, hogy a bel és külföldi kereskedőknek módjukban álljon tájékozást szerezni az ország minden borairól, minőség mennyiség és ára iránt, az eladót a vevővel közelebb hozni, s az egyes borvidékek termékeinek jellege áttanulmányoztatván, a termelővel megismertetni lehessen boraival követendő eljárás módját.

Igyekezünk tehát a mintapincebe, a pécsi borkokat dőlők szerint felküldeni, megjelölésével az év, dülő, s mennyiségnek, mert tekintettel arra, hogy a bork kifejlődésük után a termelő kívánatához képest el is adatnak, és a kezelés mint eladásért semmi díj sem fizetendő, legalább megismerjük boraikat nemcsak mi magunk, és az ott elért eredményhez képest iskolázhatjuk idehaza is, de megismerhet-

vén boraikat a bel és külföldi kereskedők is, megteremtettük a piacot rőszökre.

Legyünk tehát magunk iránt gondosabbak, a mintapince által a sors ha kezünkbe adta kerekét, forgassuk azt inkább magunk, mint a helyi borkereskedők — felé. —

Most, midőn egyesületünk utat tört minta-szüretünk által a haladás terén, jöjjön velünk a ki akar, s mert hisszük, hogy Pécsváros hatósága is szíven hordja polgárainak anyagi jólétét, a vinczellér-iskola felállítására kötelességet teljesíteni fogja, így a ki bennünket követ, csak saját érdekét mozdítja elő, törekvünk, ha jutalmazó leend, — miről nem is kételkedünk, — úgy Philippinél sokan fogunk találkozni azon uton, melynek követésére szőlőgazdánk nagyobb indolens része, ma még nem hajlandó.

Siklós, 1881. október 17 én.

Tehát mégis mozog!

Valóban azt hittük, hogy a Hollós Károly megválasztása ellen, az Antal dynastia által sugalmazott, és a siklói, valamint a siklós-vidéki X. = O. tizes számú gyászvittezők által aláírt petíció megbukik, s Hollós igazolva lesz: Antal Pál engesztelhetlen bosszúja alá fog szállani.

Csalatkozunk, mert Antal Pál bosszúja Hollós Károly követünk végleges igazolása a kétszeres bukás és átélit kudarc után még inkább fokozódik, a bíróság napirenden van. — S ha valaki, mint p. o. Balogh János turonyi lakos egy tyuk-évi kártévő kutyára lő, mert gazdaságát oltalmazni merészi; a siklói basa már ezért 10 frtot bünteti; továbbá N. A. terhegyi birtokos mestert 9 óra után a harkányi baktort gombasága miatt rendre utasítja, azért őt 50 frtot sulytja és így tovább, egyiket sebes hajtás címén, másikat mások miatt egyre-másra bírságolja, csupán csak azért, mert a hires basa akarja ellenére Hollósra mertek szavazni, és az ő drágalatos öcsjét a faképnél hagyta.

De még tovább megy a hires szolgabíró haragjának kiöntésében: most már bezárja a magas miniszterium által engedélyezett alsó egyleteket, nevezetesen megtiltja a nagyhasányi polg. olvasókör, a siklói 48-as olvasó és a siklói polgári olvasó és dalárda tagjainak, hogy saját helyiségükben zártkörű társalgásokat, olvasásokat és békés beszélgetéseket est-évi 9 óra után folytatni nem szabad, s megparancsolja, hogy a kör tagjai takarodjanak hazra.

De most már aztán bátorokodunk megkérdeni a siklói pasanlik pasját a korlátlan hatalmu szolgabíró urat, hogy hol vette magának azt a hatalmat, hogy a miniszterium által engedélyezett olvasó és társalgó körök est-évi 9 órakor bezáratni parancsolja? Hol vette a hatalmat, hogy ily köröket illetve azok tagjait, saját lakhelyiségükben és zártkörű társalgásaikban pandurjai által háborgatni és zaklatni merészkedik és ily társalgó köröknek, a miniszterium által szabadalmazott szentélyét megátadja? — Avagy hatalmasabbnak képzeli magát a miniszteriumnál, hogy a töle nyert jogokat ily módon lábbal tiporni magának szabadalmat vesz?

Vagy talán megijedt a szolgabíró ur a kör helyiségén kint lengő nemzeti lobogótól, melyen Hollós Károly neve díszel: a siklói polgárok határtalan öröme, és a szolgabíró végtelen bosszúságára; s azt hiszi, hogy szolgabírói hatalma a királyi trón magasságát terjed? — Jobb bizony ha szolgabírói hivatalának törvényes módón betöltésén irányozni léptét, és szerezne általános tiszteletet azon hivatalos állásnak, melyet elődei tisztelettel betöltöttek, s kartársai ma is becsülettel betöltöttek, s ne önteni ki sárga epéjét a békés polgárok felett, kik hazafias gondolkodás és politikai önállóság tekintetében, jóval felette állanak, s velt karaktert nem cserélnek soha.

S jégezzem meg magának, hogy az actio mindég reactiót szül, mely csak reá lehet végzeteljes kimeneteli, mert mi a nekünk dobott keztyűt felvesszük, s kiállunk vele a porondra, ha még több kuruzsoló dr-ral véteti is magát körül elzüllött tekintélyének orvoslása végett, mert azok maguk is gyámoltalanok lévén, rajta segíteni képtelenek.

Omen.

Törvényszéki csarnok.

Előadott polgári ügyek:

— Diakovics István és társa ellen örökség kiadása iránt.

— Novoszlátz Marko — Novoszlátz Gyula ellen birtokba bocsátás iránt.

— Goócs Gyula — Lövi Lajos ellen 400 frt s jár. iránt.

— Pauncz Jakab — Battig Johanna ellen 1258 frt 47 k s jár. iránt.

— Ciliak Miklós és neje Haar Anna — Horváth István és neje ellen birtokba bocsátás iránt.

— Stiegler Jánosné szül. Schwarzenberger Borbála — Matits Milutin ellen ingatlan birtoka és jár. iránt.

— Goócs Gyula — Löwy Lajos ellen 500 frt tőke s jár. iránt.

— Adler Márkéné szül. Schwab Katalin — Schwab János özvegye szül. Sziebner Francziiska és Schwab Bálint ellen örökség kiadása stb. iránt.

Előadandó büntető ügyek:

Október 25. Kovács Kálmán ellen slynos testi sértés miatt. — Szovics János és társa ellen lopás miatt.

Október 26. Csabényi. Antal ellen slynos testi sértés miatt. — Özv. Schreyer Elekné szül. Schreyer Anna ellen sikasztás miatt.

Október 28. Rollinger György ellen lopás miatt.

Különfélék.

— *Megyész püspökének ő nagyméltósága* római újtűből szerencsésen hazaérkezett és értesítésük szerint néhány kitüntetést is hozott magával. — Troll Ferenc örkanok pápai praelatussá, dr. Szerezy József jogtanár és Valter Antal püspöki titkár pápai kamarásokká lettek kinevezve.

— *Papir-korona.* Keddén Pécs-kerület papsága ns. és ft. dr. Laubheimer plébános kanonok urnál gyűlésezett. A gyűlés napirendjére igen érdekes tárgyak kerültek. Többek között a papi nyugdíjazásról is volt szó s a régi szabályoktól eltérve, újabb határozatok, hogy minden egyes plébános tartozik 1¹/₁₀-et — lelkiismerete szerint — tisztajövedelméből a nyugdíjalapra fordítani. — Minden plébános nyugdíjaztatása évenkénti 800 forinttal történik. Megemlítjük még, hogy a gyűlés elhatározta; miszerint Pécssett egy egyházi lap szerkesztessék. — A gyűlést nagy díszbéd követte.

— *Hollós Károly siklói választókerületi országos képviselő* választása ellen Antal kroatúrál által beadott kérvényt az országgyűlési első vizsgáló bizottság visszavetette és a választottat igazolt képviselőnek jelentette ki.

— *A Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara* 1881. évi október hó 28-ik napján, (péntek) d. u. 4 órakor saját helyiségében, (Anna-utca 2. sz. a. I. emelet.) teljes ülést tart. A napirend tárgyai: 1. Jelentés a kamara ügyforgalmáról. 2. Az 1882. évi költségelirányzat megállapítása. 3. Előnkü indítvány az 1868. évi VI. és 1872. VIII. törvényezik módosításáról szóló törvényjavaslathoz a kamarákkal való közlése ügyében. 4. A kamara kiltalog utazási költségei megtérítésének ügye. 5. A szigetvári helypénztariffa véleményezése.

— *A pécsi kereskedelmi kereskedelmi* ifjuság 1881. november 5-én a „Hattyu” tereben jótékony célú zártkörű táncestélyt rendez. A tiszta jövedelem a pécsi vörös kereszt-egylet javára fordítatik; fölfizetések költségével vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak. A nemes czél tekintetéből belépti jegyek személyenként 1 frt. családjegyek 2 frt-ért a meghívó elomuttatása mellett, a főtűzadásban, Mesterházy G. V., Weber A. és fia, Böhm C. F. uraknál és este a pénztárnál válthatók. Ezen estélyen Dankó Gyula nemzeti zenekara fog közreműködni. Kezdeté 8 órakor.

— *Bogyó Alajos színtársulatával* november hó 1-én kezdi meg előadásait. Addig pedig az opera-próbákra szentelt a társulat idejét.

— *Megválogott menetrend.* — F. é. október hó 16-ától kezdve a dunán új hajómenetrend lépett érvénybe. — E napról kezdve az eddigi 51 sz. vonat helyett (indult Mohácsról délelőtt 10 órakor s érkezett Pécsre délelben 12 óra 55 perczkor) a 17. sz. vonat fog n a p o n t a Mohácsról Pécsre koeledni. Ezen vonat indul Mohácsról 5 óra 50 perczkor délután s érkezik Pécsre 8 óra 47 perczkor este. — Hajókéséseknél a vonat Mohácscon esti 7 óráig várakozik. Egyébként az 1880. évi június 15-től érvényes vasuti-menetrend változást nem szenved.

— *A „Lövész-Egylet” f. hó 16-án nagy* czéllövészetet tartott. Igen számosan vettek benne részt. Összesen 820 lövés tétetett. Huszonégy díj tüzetett ki. — Ot díj a legjobb lövésért: I. díjat Kaiser H. F., II. díjat Girardi József, III. díjat Ivits Antal, IV. díjat Wybiral Ignác, V. díjat dr. Girardi Károly nyerte el. — Tizenégy díj a legtöbb találo lövőknek: I. díjat dr. Mestrics Máttyás, II. díjat Kaiser H. F., III. díjat dr. Girardi Károly, IV. díjat Port Tivadar, V. díjat Zsolnay György, VI. díjat Maggi Agoston, VII. díjat Hillebrand Ferenc, VIII. díjat Girardi József, IX. díjat Wybiral Ignác, X. díjat Kennedy Imre, XI. díjat Ivits Antal, XII. díjat Zelm György, XIII. díjat Pecher Ferenc, XIV. díjat Fesztl Károly nyerte. — A legtöbb körlovésért: I. díjat Kaiser H. F., II. díjat dr. Mestrics Máttyás nyerte. — Lövetett 638 kör és 304 talált. Holnap tartatik meg az idei utolsó czéllövészet s ezzel a sport eme mulatságos és felette hasznos nemé befejezést ér.

— *Philharmoniai hangverseny.* A pécsi zene-egylet által folyó hó 22-én este 7¹/₂ órakor a hatyuteremben bővített zenekarral és Schmidler H. hangverseny-ének ur szives közreműködése mellett nagy philharmoniai hangverseny rendeztetik, melyben többek közt Beethoven L. halhatatlan zeneköltőnek Pécssett meg elő nem adott gyönyörű 2-ik Symphonijája, valamint Berlioz Hector Francia hirveszeneköltőnek remek „Rákóczi induló” átírata adatik elő. Miután a f. év tavaszán rendezett hasonló hangversenyok a műtér és zenekedvelő tisztelt közönségénél osztatlan elismerésben részesültek — és a ren-

dezett újabb hangverseny — válogatott műsorozatánál fogva egy élvezetes estét biztosít — nagy számú hallgató közönség remélhető. Jegyek az előadásra előre váltatatók Valentin Károly zeneműkerekedő-sében és este a pénztárnál.

— *Halálozások.* — *Pinter Gusztáv* segéd-teleknyvvizetett hosszas betegség után e hó 14-én hunyt el élte 44-ik évében és 16-án nagyszámú díszes gyászkiérett mellett lett eltemetve. — *Özvegye és fia* jószólja a korán elhunyt. — *Barthalis Katalin* a néhány évvel ezelőtt elhalt jeles szobrászunk Bartalis Mihály özvegye mult vasárnapon követte férjét s halálba hosszabb betegedések után élte 70. évében. — *Richter szül. Wolf Julia* október 14-én halt meg élte 24-ik évében. — *Nyugodjanak békében!*

— *Csuda-dió.* *Repics Vincze* elemi iskola tanító egy csudálatos növény dióra talált. A dió magja tökéletesen olyan, mint egy kis madár, mely gyöngyden kitarja szárnyait; — feje, csőre, mindene igen könnyen, egy pillantásra is kivethető. A csuda dió kérés-kérésre forog s a napokban a nemzeti muzeumnak küldetik fel Budapestre.

— *Az ujbór áldozata.* *A napokban* egy koros ember, névleg Kristián József az ujbór áldozatolt esett. Kiment a szőlőhegyben lévő pinceszébe, hogy egy kis „csipős”-et töltötsön a csutorába és a mint a pinceszébe hatolt, összerogyott s göröcsösen szoritva markában a csutora nyakát, kiadta lelkét. — A szerencsétlen embert a borszénava ölte meg.

— *Leköszönt a tanári székéről.* *Dr. Daempff Sándor* jogakadémiai tanára új új — akadémiai — szabályok életbelépesése után (1881. okt. 1-én) benyújtotta leköszönési kérvényét az akadémia egyetemes ülése, dr. Dulánszky Nándor megyés püspök ur ő nagyméltóságához, — ki a leköszönést elfogadta. — *Dr. Daempff* hat évi tanárkodása után azért köszönt le a tanári székéről, mivel az életelvetett új rendszabályok szerinte igen lekötőek és csaknem betarthatatlanok. — *Hallgatótól* kedden vett érkevény búcsút. — *A mint* halljuk ügyvédi irodát szándékozik nyitani. (Még nincs elég!)

— *Jegés októberben.* — *Mais-ról* értesitenek, hogy október 19-én délután 2 óra után ott jéges volt, mely egészen elborította a földet. — *Az ég* borult volt és északkeleti szél fújt, a jég 12 perczet át eső nélkül esett s csak azután eredt meg az eső. — Pécssett ugyan azon időben a szigeti kilváros egy részében szintén gyöngye jégeset észleltek.

— *Mire képes egy vizsgáló bíró!* *Olvasuk* valamelyik vidéki lapban, hogy egy 11 éves gyermek szerepelt vádlottként közel a következő „szelleműs” párbeszédet tartá a vizsgáló bíró: — *Mi a neved?* — *N. N.* — *Hány éves vagy?* — *Tizenegy.* — *Van-e feleséged?* — *Nincs.* — *Gondoltam mindjárt te gazember, csak vártam, hogy hazudsz-e.*

— *Az új száz-frtos bankjegyek kiadását* az osztrák-magyar bank főtanácsa f. é. október 31-én határozta megkezdeni az összes bank-intezeteknél. Egyidejűleg a főtanács megállapította azon javaslatokat, melyek a „szabadalmazott osztrák nemzeti bank” czégyjegyzésével jelenleg forgalomban levő 100 frtos osztrák értékű bankjegyek bevonása határidőjének kitűzése iránt az osztrák és magyar kormányok elé lesznek terjesztendők. — *Több folyó ügy* let elintézése után és minthogy a pécsi központi állampénztárnak a felül bélyegzett és ártit új 10 frtos bankjegyek beváltása iránt f. é. szeptember 30-ig engedélyezett határidő lejárt, újabb jelentést tett a főtanácsnak, hogy a jelzett határidő összesen 394,752 darab új bankjegy fogadtatott el az összes bankintezetek által teljes névértékben.

— *Amerika cseppbarlangját, mely az* új világrészben első a maga nemében, egy magyar ember fedezte föl. *Metics József* Kaliforniában élő hazánkfi és pedig úgy, hogy egy kedvenc kőtölytyuka után ment az erdőbe, s midőn meg akarta fogni a tyukot, az egy hasítékot át elűnt. *Metics* másnap embereinek segítségével akkorára vágatta a nyílást, hogy beférhetett rajt, s a legnagyobb bámatlára cseppbarlangra jutott. Szorosabb vizálgatás után — mint a „Függetlenség”-nek írják — constatálhatta, hogy a bejárás 1645 lábnyira van a tenger színe fölött és szomszédos Cave várossal. Mindamellett, hogy a bejárás előggé kitágították, *Metics* és emberei csak hason csuszva mászhattak be, de e szük bejárás, alig hogy kevés lépést mentek előre, csakhamar oly annyira kitágult, hogy a boltozat még fátyla világnál sem volt látható. Az első terem csak 30 méternyi hosszuágu. Ott ahol a két folyosó kétfelé válik, egy kis tó van, melyet a boltozatról lecsapó mészess vízcepppek képeznek. Ezután a felfedező a baloldali folyosóba ment, melynek falai ragyogtak a leggyönyörűbb csépepek köképződésektől. Különös az, hogy e barlangban csak lefelé csingő csépepek képződéseket (talactiteket) láthatni és a földből fölfelé caucorodó képződések (stalagmitet) egészen hiányoznak. E folyosó közepén igen mély tó van, melynek víze oly tiszta és átlátszó, mint a legtisztább kristály. A tó mögött roppant koponya és csonthalmazra bukkantak. Ezek közt semmiféle állatcsontrák nem volt,

csak emberek és ezért elvezetett e barlang sirtolt-barlangnak. A folyó egy magas függőleges sziklafalban végződik. Innét nem juthatván tovább, visszamentek a jobb oldali folyósót vizsgálták meg. E másik folyósó végén egy igen tágas terem van, mely hasonlóképen telve van emberi koponyákkal és csontvázakkal. A különbség azonban az, hogy míg amott a koponyák és csontdarabok szerteestek a koponyák hányva, ebben a másik barlangteremben azok mintegy rendezve és egy sorban mellé vannak állítva. Ezekből a csontokból Metics több példányt hozott ki és ezek a kaliforniai bánya felügyelő és híres osteológus Hanks muzeumba tettek meg a megvizsgálás végett. Hanks ur állítása szerint e csontok sokkal régebbi korszakból valók, mint az a korszak, midőn az európaiak legelőször jöttek Amerikába. Az tehát nagyon valószínű, hogy az aztekék birodalma, melynek története legnagyobb homályba van borítva, egész idáig terjedhetett. A legnevezetesebb felfedezés két érczűdél, melyen olvashatlan hieroglyphikus írás van domborműven bevéve. E fűdél alatt két mumia volt és a sarkophág, melyben o mumia volt, be volt ásva a földbe. Így tehát a bebalzavolt mesterséget Kalifornia őslakóinak is kellett már ismerni.

Drága lelet. Spanyol lapok közlik a következő, kissé régenesen hangzó hírt: A baleari szigetecsoport Formentera szigetén a multkor hat fiatal ember vadászott. Mikor a fölvert vadat a sürtősegen keresztül úzni kezdték, egyszerre egy nagy barlang előtt álltak. A bejárást sürü bozót s nagy kőrakás zárta el, úgy hogy a vadászoknak csak fáradsalmas munka után lehetett a barlangba jutni. A barlang falába számos idegenszerű fűlírás volt bevéve. A vadászok a barlangból egy másik üregbe jutottak, mely az arab architektúra szabályai szerint volt kiásva s benne két különös alakú, tiszta arany sarkophág emelkedett. Mindegyik sarkophágon egy rendkívül nagyságú, jó karban levő mumia nyugodott. Az egyik mumia férfi, a másik nő volt. A nő nyakán megérhetetlen (?) értékű diadem csillogott óriási keleti gyöngyökkel. A férfi fején arany korona, jobb- és baloldali oldalán két kővel kirakva. A hat vadász közül négy ott maradt a kincs őrzetére, kettő pedig Madridba ment, az illetékes hatósággal megegyezni a kincs fölött.

Egy néhai kutya szállítási költsége. A napokban Brizbenben egy kutya földi maradványait adták föl vasútra, Krasznig (Brody mellett). Mivel a kutyanak csakugyan külön kocsit kellett bérelni, mint akármelyik elhunyt nagy férfinak, a szállítást 400 forint fizettek a drága élettelen test gazdájával. Ebből a nagy összegből vagy a kutya rendkívüli tulajdonságaira, vagy azon nagy szeretetre lehet következtetést vonni, melylyel gazdája iránta viseltette.

„Harmonia“ magyar zeneművészek zenemű-kiadó részvénytársulata. Országos hírnevű zenészek közül többen egy részvénytársulat alakításán fáradoznak, mely a zene terén, szűkebb körben ugyan az lenne, a mi a magyar irodalom terén az „Athenaeum“ vagy a „Franklin“ társulat. Az alapítók 15.000 o. m. ért. forint. A kibocsátott részvények száma 300, ezek névértéke 50. ft. mely összegnek csakis fele fizetendő alakuláskor másik fele a szükséghez képest egy esztendőre tervezett részlet-fizetekben. Eddig már 210 részvény jegyzetett 10.500 ft. értékben. Az aláírás zárideje október 12-én. A társulat üzletágai a következők: zenemű-kiadás, zenemű-kereskedés, zongorák, nemes vonó hangszerek bizományba vétele. Hangverseny ügynökség Magyarországon egész területén. Tekintettel a magyar zenemű kiadó viszonyok primitív fokára s arra, hogy zenészeink eddig külföldre kénytelenek műveikkel menni örömmel üdvözöljük az új magyar vállalatot s kívánjuk mi hamarabb felvirágzását.

Uszó gyógyintézet. Dr. Höfninger, gleichenbergi orvos betegneik egy részével e hó 30-án Cairóba utazik s ott a Niluson egy hajóban gyógyintézetet nyit. A hajó két-három hónapig marad a Niluson a betegekkel, kik az üde nilusi levegőt fogják szívni, melytől már sok tüdő- és mellbeteg gyógyult meg. Aprilis hóban dr. Höfninger Jaffa, Jeruzsálem, Damascus, Smyrna, Athen s Konstantinápolyon át visszatér Európába.

A mai számunkban közzétett Kaufmann és Simon hamburgi bankház hírdetését a t. olvasó közönségnek figyelmébe ajánljuk. Igen jó alapon szervezett és több jelentékeny összegű fönyereményben részesítő eredeti sorsjegyek vétele ajánlatik, alkalom nyújtatván, hogy környékünk lakóit is részesíthetnek, sorsjegyek idejében megszerezésében. Ezen sorsolási vállalatnak szilárdasága mellett mind az illető kormány részéről nyújtott kezesség, mind pedig nevezett háznak jó hírneve szól, miszerint a nála számosan előfordult nyemrények kifizetésénél legszilárdabb pontossággal jár el.

Irodalom. Kalauz Róma és Olaszországba utazók számára. Kiadja Vizekely Imre. — E című útikalauz már jelzett munka első füzeté megjelent és tartalmazza: A) Olaszország földrajzi ismertetését;

B) Az olasz műtörténelem rövid vázlatát; a) Építészet. b) Szobrászat. c) Festészet. — A Mű 14—15 füzetre fog terjedni és egy füzet ára 50 kr., melléklettel a megrendelők veszik egy vasuti és számos körutazási térképet, a nevezetesebb városok leírásával Tunisban készült szabatosan és csinosan kiállított térképek lesznek csatolva, végül ingyen nyerneik egy magyar-olasz zsebszótárt és rövid olasz nyelvtant. — A megrendelések a szerző urhoz Pécsre intézendők.

A Gazdasági Mérnök, ez év október elsejétől kezdve a „Műszaki Hetilap“-pal, mely beleolvadt, egyesítve, az eddigig teljesen meggyógyult alakban és terjedelmében jelenik meg. Célja a mezőgazdasági és műszaki ismeretek terjesztése, különös tekintettel hazai viszonyainkra és a gyakorlati igényekre. Most megjelent első száma a legelső magyar gazdának: Korizmicus Lászlónak kitűnően talált arcképét, élet-és jellemrajzát közli a lap élén; így élet-és jellemrajzot a „Gazdasági Mérnök“ ezután minden hónapban fog közölni, legalább egyet a mezőgazdasági és műszaki tudomány és gyakorlat jelesebb művelői sorából. A lap e számának gazdag tartalmából kiemeljük a következőket: Vizi törvényeink. Buday Istvánról. — Az építészeti ismeretek népszerűsítése. — Új szerkesztői előmondo (Ábrával). — Vizi ügyek. — Közlekedés. — Mezőgazdaság. — Borászat. — Építő-ipar. — Ipari-kiállítások. — Vállalatok. (Építkezési árleltések és azok eredménye). — Pályázatok és szolgálati ajánlatok. — Gabonáruzel Budapest és a külföldön. — Időjárás. — Vizálás. — A „Gazdasági Mérnök“ megjelenik minden héten, nagy nyedrért alakban egy egész másfél ivnyi tartalommal: szerkeszti és kiadja Gonda Béla műegyetemi m. tanár. Munkatársai sorában a mezőgazdasági és műszaki tudomány és gyakorlat anyagi jelszével találkoznak, hogy már ez magában véve is kellő biztositókat nyújt arra nézve, hogy „Gazdasági Mérnök“ képes leendő megfelelni annak a feladatnak, melyre irányánd fogva hivatva van. — Előfizetési ára az október 1-én kezdődő hatodik évfolyamra: Egész évre 8 ft., félévre 4 ft., negyedévre 2 ft. Az előfizetés a „Gazdasági Mérnök“ kiadóhivatalába (Budapest, illői ut 4.) küldendő.

NAGY FERENCZ
laptulajdonos.
Maksch Emil, Kis József,
felelős szerkesztő. szerkesztő társ.

Szives köszönet a „Betegbarát“
czimű röpirat megküldéséért, melyből látom, hogy még a megrögzött bajok is gyógyíthatók, ha a megfelelő gyógyszer-ek használatnak. A sok évi szenvedések után röghajított felgyógyulás irvondatos reményében kérek küldeni stb. — Ilyen köszönetnyilvánítások nagy számmal érkeznek be s ezért egy betegnek sem kellene elmulasztani a Richter-féle lipsei kiadó-intézetben már 29-ik kiadást ért „Betegbarát“ czimű röpiratnak Görtschek Károly cs. kir. egyetemi könyvkereskedéséből (Bécs, I. Istvánút 6.) való megvásárlását annyal inkább, minthogy költsége nem kerül, mert ingyen s bérmentve küldik meg. 342. sz. (4—1)

Számos bizonyítvány a legelső érdemrektek, orvosi tekintélyektől, különböző kiállításokról.
Harminez éven át jónak bizonyult Anatherin szájviz.
Dr. POPP J. G.-től cs. k. udvari fogorvos Bécsben, I. Bognergasse 2.
Gyökéres gyógyszer mi: en-nemű fogfájás ellen, mint szinte a szájjüreg és a foghús minden-nemű betegsége ellen. Jónak bizonyult öblögető víz az idült torokbajoknál. 1 nagy palack 1 trt 40 kr., 1 közép 1 frt és 1 kicsi 50 kr.

NÖVÉNY FOGPORA rövid használat után a fogakat vakító fehérré teszi, anélkül, hogy azok ártalmára volna. Ára dobozonkint 64 kr.
ANATHERIN FOGPASTÁJA üveg szelencékben 1 frt 22 krval, jónak bizonyult fogtisztító szer.
ILLATOS FOGPASTÁJA a szájjüreg és a fogak ápolása és fentartására a legkínálóbb szer, darabja 35 kr.

FOGÓLÓMA igen gyakorlati s a legbiztosabb szer a lyukas fogaknak ön-ölmozására. Ára dobozonkint 2 frt 10 kr.
NÖVÉNY-SZAPPAN a legkellemesebb s a legjobb szer az arzbőr szépítésére, ára 30 kr.

A t. cz. közönség felkératik világosan Popp cs. k. udvari fogorvos-féle készítményeket kérni, s csak az olyakat fogadni el, melyek saját védjeggyel vannak ellátva.
Pécsét: Kunz Nándor gyógyszer., Sipöts Ist. gyógyszer., Kovács M. gyógyszer., Pacher E., Obetko K. — Bonyhád: Kramoltai J. gyógyszer. — Baja: Poltemann B. gyógyszer., Michits Ist., Herzfeld H. és fia, Herzfeld S. és fia. — Bács: Kohut S. gyógyszer. — Hőgyész: Rausz Ist. fiai, Téry Em. — Kaposvár: Augustin A. gyógyszer., Babochay A. gyógyszer., Kohn J. — Mohács: Pryker Gyula gyógyszer., Frommer M. — Mágocs: Ségp G. gyógyszer. — Szigárd: Stranzocky L. gyógyszer., Unger C. gyógyszer. — Siklós: Petrácz J. gyógyszer., Szabó Ist. gyógyszer. — Szigetvár: Salamon S. gyógyszer., Koháts K. — Tolna: Bisay J. gyógyszer., Fichtel S. gyógyszer. — Zombor: Gallé E. gyógyszer., Hrhuss J. gyógyszer., Falcione G. — Verőce: Bész J. K. gyógyszer. — Villány: Fekete E. gyógyszer. — Bata-szeg: Poda L. gyógyszer. — Szilkszó: Somogyi M. gyógyszer. — Nemet-Boly: Eöry L. gyógyszer. — Babo-csa: Ilds A. gyógyszer. — Pécsvárad: Harry J. gyógyszer. 298. sz. (20—4)

Naponta frís bécsujheli torma-s kalbász
333. (3—3) és a felülmúlhatlan promontori szalon-sör mely minőségben a Pilsenivel egyenlő, A KÁVÉ FORRÁS étkező termében kapható.

Bor-kezelés
gyakorlatilag tanítatik az újabban megjelent Rendelvény-könyv által. — Ez tartalmaz utasítást savanyu, tartalom nélküli borok nemestítésére, borka szőlő nélküli készítésére, — borka spruból előállítására (100 literből 1000 lit. r) ártalmatlan és egészséges anyagok segítségével úgy olcsó házi itál, mint finom palackbor minőségben, — továbbá igen jó gyümölcs must, borecet, ecetel, — áget-tetborok, rum, likörök, — gyümölcs levek, sajttel-leszt, illatszerek, gyógyszerok, balzsamok, szappanok és 1000-nél több árucikk készítésére, melyek több mint 100 % nyereséget adnak. — Ára 3 frt. — Megrendelések pénzbeutdással, mely utavált mellett. Hrdlicke Mária cs. k. szab. tulajdonoshoz, Bécs, Wieden Hauptgasse Nr. 36 I. Stock, intézendők. 305. (12—6)

Ügyvédi irodám és LAKÁSOMAT a kispacizra nyíló Deák-utczába, a 4. sz. alatti volt Preusz-féle házába tettem át. Ifj. Némethy József, ügyvéd. 326. (3—3)

Ház eladó. Szigeti külvárosi országuton egy ház mely korcsmárosnak igen alkalmas, és fűszerkereskedéshez alkalmas boltihelyiséggel is bir, kedvező feltételek mellett eladó. Tudakozhatni belvárosi országút 18. sz. alatt. 332. (3—3)

Hirdetmény. F. hó 30-án délelőtt 10 órakor, pécsi pályaudvarban, szoba butorok nyilvános árverés után, készpénz-fizetés mellett el fognak adatni. 348. (1—1) A mohács-pécsi vasút üzletvezetősége h. SCHNAIDT.

Téli gyógymód. A Wilhelm-féle antiarthritis és antirheumatus vértisztító-tea Wilhelm Ferencz gyógyszerész-től Neunkirchen (A. Ausztr.) cs. kir. kizár. szab. 320. (0—4)

Őszi gyógymód. Eddig még páratlan! W.-féle valódi, tiszta CSUKAMAJ-OLAJ mely az orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyen emészthetősége folytán gyermekeknek is ajánlható, mert a leg-tiszább, legjobbnak*) elismert gyógyszer mell s tüdőbajok gör-vély, dagasztok, kelések bőrkiütések, mirigybajok, gyen-geség, stb. ellen. Egy üveg ára 1 frt. kapható gyári raktárban: Bécsben Heumarkt 3 szám a.**) valamint az osztrák-magyar birodalom legtöbb gyógyszerárában és jobbnévű fűszerkereskedésekben. PÉCSETT kapható: Kovács M. és Sipöcz I. gyógyszerár-rában, Reeh Vilmos, Blanhorn J. és Simon János fűszerker-eskedésében. Baján: Bozsek J. és Pollerman A. gyógyszer-kereskedésében. Kaposváron: Babochay Kálmán és Augustin A. gyógyszerárakban. Mohács: Luizer V. és Szendrey E. gyógyszer. Szigetvárott: Lázits V. Ocsodai és Bagó fűszerkeresek. Zomborban: Weidinger A. S. Falceoni G. és Po-pits I. keresk.

Tavaszi gyógymód. Legujabb gyógyjelentés és köszönetnyilvánítások. Tekintetes úr! Sopron, 1881. május 24. Felkérem önt az ön kitűnő nekem felet-több jót tevő Hoff János-féle malátakivonat-söréről 15 palackkal megköszöni. Tisztelettel Puh F. Filia. Hivatalos gyógyjelentés. Csász. kir. szabadalmazott központi bizottság stb. Flensburg: A Hoff János-féle malátakivonat-egészségi sör egészen kitűnő erősitő szernek nyulott. Wittig brnagi, a porosa katonai kóroka képviselője. ÓVÁS! Az utánzótt ugynevezett maláta-készít-mények használata ellen. A valódi császárk, királyok s a legfőbb orvosi tekintélyek részéről 50-szer kitűntet-t s elismerésben részesített maláta-készít-mények ragogyoikon védjeggyel (a felta-láló Hoff János mellképe fennálló tojásdad alakban) s a teljes név aláírással HOFF JÁNOS (a védjegy aláírása) vannak ellátva. A hol a védjegy hiányzik, vagy ahol valami más fordul elő, az a gyártmány hamisított s visszautasítandó. — A valódi leg-első nyáka oldó gyóghatóság maláta mell-cukorkák két papírosban vannak, 2 frton alól nem szállítatik el. HOFF JÁNOS cs. kir. udvari szállító Bécs, Graben, Brunnerstrasse 8. FORAKTAR: Pécs: Spitzer S. és Sipöcz Ist. Mohács: Schlesinger M. Bata-szeg: Mayer G. Baja: Michits Ist. Bony-hád: Weber György. Eszék: Wilhelm J. és társa. Kaposvár: Babochay K., Luizep Antal, Augustini Ag. Szigárd: Hahn Adótf. Tolna: Eisenhart Gyula. 301. (12—6)

Nincs több beteg és romlot bor! Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek igen becses tudomására hozni, miszerint alóirott a bor általános és különös betegségeinek és rom-lottságának, nevezetesen erjanyag tulságos és felesleges jelenléte a bor-ban, csereny, cersavhiány, nyulosság, megtörttség, keserűség, ecze-tesség, büdösség, szín- és iztelenség, erő-és zamathány, virágosság, és hálóság eltávolítása, szóval bár mily betegségekben sínlődik a bor, azt kigyógyitom és tökéletesitem, s így a bor gyógyítása és helyrehozására sok éven át e téren szerzett tapasztalataimból merített szakismeretem tudatában a nagyérdemű közönségnek hajlandó magamat elhatározom. Flazánk gazdasági ágának egyik fő tényezője a bortermelés és ezzel kapcsolatos borpinczészet; s épen ez utóbbiban vagyunk még azon fokon, melynél igen sok tökéletesbet óhajtunk. Ezen körülménynek tulajdoníthat-juk azon gyakran tapasztalható tény, hogy aránylag elég pinczében talál-ható vagy elromlott, vagy beteges bor. Ezen segíteni aránylag csekély haszonért célozom ajánlkozással. Midőn tehát e részben magamat a nagyra tisztelt bortermelő közön-ség becses figyelmébe és hajlamába ajánlanám, egyttal tudatom azt is, hogy becses meghívásra helyben, vagy vidékre a fuvarbér előlegezése mellett azon-nal megjelenni és kívánatra az illető tulajdonos pinczében a munkát a lehe-tőségig gyorsan teljesíteni kötelességemnek tartandom. Lakásom Pécsét, Nepomuk-utca 25. sz. Teljes tisztelettel Szemányi Ferencz. 347. (3—1)

A pécsi közbánya és gépgyár részvénytársulat rendes közgyűlését 1881. évi október 30-án Pécsét, délelőtt 10 órakor saját helyiségeiben fogja tartani, melyre a t. cz. részvényesek figyelmeztetéssel az alap-szabályok 24. §-ára ezennel meghivatnak. Tárgysorozat: 1. Részvényátíratás. 2. Igazgatósági jelentés. 3. Részvénytörke leírás. 4. Felügyelő-bizottság jelentése, és osztalék meghatározása. 5. Egyéb indítványok. Kelt a pécsi közbánya és gépgyár részvénytársulat igazgtó-sága részéről 1881. évi szept. 20-án tartott üléséből. Koszics Szilárd, társulati titkár. 346. (2—1)

Eddig még páratlan! W.-féle valódi, tiszta CSUKAMAJ-OLAJ mely az orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyen emészthetősége folytán gyermekeknek is ajánlható, mert a leg-tiszább, legjobbnak*) elismert gyógyszer mell s tüdőbajok gör-vély, dagasztok, kelések bőrkiütések, mirigybajok, gyen-geség, stb. ellen. Egy üveg ára 1 frt. kapható gyári raktárban: Bécsben Heumarkt 3 szám a.**) valamint az osztrák-magyar birodalom legtöbb gyógyszerárában és jobbnévű fűszerkereskedésekben. PÉCSETT kapható: Kovács M. és Sipöcz I. gyógyszerár-rában, Reeh Vilmos, Blanhorn J. és Simon János fűszerker-eskedésében. Baján: Bozsek J. és Pollerman A. gyógyszer-kereskedésében. Kaposváron: Babochay Kálmán és Augustin A. gyógyszerárakban. Mohács: Luizer V. és Szendrey E. gyógyszer. Szigetvárott: Lázits V. Ocsodai és Bagó fűszerkeresek. Zomborban: Weidinger A. S. Falceoni G. és Po-pits I. keresk. *) Ujabb idő óta több czég három szögletes üvegekben tisztátalan és hamisított csukamajolaját árul. Kikerülendő e megcsalatos, kértetik a közönség ccsak olyan üveget mint Dorsch-féle csukamaj-olajjal megtöltött-nek tekinteni, melyen a czég védjegye, dugaszjegye és a használati uta-sítás a M a a g e r nevet viseli. **) Ugyanitt van a schafhausen nemzetközi sebkötő szerek, és a nyevorki Hall és Rukl-féle „Sozodint gyár“ furaiktára, és a schemniczi Hartenstein és társa-féle „Legimunose gyár“ raktára. 349. (12—1)

Bor eladás kicsinyben és nagyban. Fehér és vörös borokkal jól felszerelve, vagyok oly bátor a n. é. közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy nálam Makár-uteza 3. sz. alatt 1/2 hektoliterként 8 frtól kezdve már is igen jó fehé, 10 frtól kezdve pedig igen jó vörös borokkal szolgálhatok, ugy szinte nagyban is megrendelések jutányos ár mellett történhetnek. Egyttal van szerencsém értesíteni, hogy a t. cz. közönség na-gyobb kényelmére és a következő czégeknel is kaphatók boraimból palackokban és pedig: Első pécsi asztalos egyesületnél, Reeh Vilmos kereskedő, Till Sándor kereskedő és Klingenberg K. kereskedő uraknál, ugy szintén saját házam-ban Makár-utca 3. sz. alatt, a következők szabott ár mellett: 1 palack pécsi 1875-iki fehér asztalibor 40 kr. 1 „ villányi 1875-iki vörösbor 50 kr. Az üres palackok darabonként 10 kr-ával visszavétnek. Magamat a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlva, maradok teljes tisztelettel Könj János. 334. (3—3)

Vendéglő megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy a gyáruczában volt Hergett-féle (azelőtt teke-egylet) vendéglőt átvetttem, és azt újonnan berendeztem, főbb törekvésem a t. ca. vendégeknek minden igényeit jó ételek és italok által, valamint azoknak gyors és pontos kiszolgálása által teljesen kielégíteni.

Elvállalok szintén bérletet étkezésre a házban és házon kívül is olcsó ár mellett, a miért is kérem engemet szíves pártfogásukkal szerencsélteni teljes tisztelettel

Hengl György
vendéglős.

329. (3-3)

E házban egy külön bejárható szoba butorozva vagy butor nélküli azonnal bérebeadó.

Nagy lámparaktár

PACHER E.

Pécs, Széchenyi-tér

ZSOLNAY BAZÁR ALATT.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására jutattani, hogy ez évadra rendelt petroleumlámpáim már megérkeztek és oriai választék áll rendelkezésre, asztali- és függő-lámpák a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, úgy szintén két, három és négyágu díszes függő-lámpák, 6, 9 és 12 gyertyás esillárok a közepén díszes lámpával, nemkülönben mindennemű részletek u. m. égők, ernyő és golyóstartók, lámpapelek, lámpagolyók, tulipánok és ernyők, lámpa csövek, mindezek a legelső gyárakból.

Különös figyelembe ajánlom az eddig legjobb és a kezelésnél a legegyszerűbbnek bizonyult duplex-égőket melyek a gázlámpánál nagyobb világosságot terjesztenek, s a petroleum fogyasztás nem nagyobb mint a 15" körűknél és ezen duplex-égőknek szintén meg van az előnye is, hogy a lámpacsövek nem patannak el, ezen égőket a régi 15" körű lámpákba is lehet alkalmazni, az átalakítás a legbiztonságosabb eszközök.

Fontos kisebb lámpa kereskedők részére raktáram dusan fel van szerelve a nagybani eladásra is, és azon kellemes helyzetbe vagyok, hogy t. vevőimet mindazon előnyökben részesíthetem, mint bármely pesti lámparaktár.

Figyelembe ajánlom még a monarchiába legjobbnak elismert J. Schreiber-féle lámpacsövek, (cylinder) lámpagolyók és ernyőket, melyek szintén minden versenyt fölülmuló jutányos áron számíthatnak, mind ezekről a legkisebb próba rendelvény által meggyőződést szereshetni.

Magam a n. é. közönség becses pártfogására ajánlom maradtam kiváló tisztelettel

PACHER E.

DÚS VÁLASZTÉK FINOM
SIR-KOSZORUKBÓL.

Nagy lámparaktár

Mária-celli gyomor-cseppek

jeles hatású gyógyszer agyomor minden bántalmak ellen,

és fölülmulhatatlan az étvágyhiány, gyomor-nyengeség rosszgazulhatóság, selek, savany felbűfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, huykóképződés, túlságos nyálkaképződés sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha az agyomorból ered), gyomorgörög, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, giliszták lépés májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegose ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Pécs, Kovács Mihály gyógyszerész úrnál.

Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárán és kereskedésben. Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

BRADI KÁROLY.
az „Órangyalhoz” osztrák gyógyszerárán Kremzierben, Morvaországban 321. (0-4)

Nyujtunk kezét a szerencsének!

400,000 márka

főnyereményt nyerhetni a legújabbban rendezett, az Állam által engedélyezett és garantizott pénzsorsolásnál.

Az új terv oly előnyösben van berendezve, hogy néhány hónap alatt 7 sorsolásnál 50,800 nyeremény jászatik ki, melyek közt van a 400,000 bir. márka főnyeremény nevezetesen pedig,

1 nyerem.	250,000	1 nyerem.	12,000
1 "	150,000	2 "	10,000
1 "	100,000	3 "	8000
1 "	60,000	5 "	5000
1 "	50,000	10 "	3000
2 "	40,000	212 "	2000
3 "	30,000	588 "	1000
4 "	25,000	1074 "	500
5 "	20,000	29,115 "	138
7 "	15,000	stb.	stb.

A nyereményhúzóasztal tervszórat hivatalosan megörösítettnek.

Ezen, az állam által rendezett és garantizott nagy sorsjáték közelebbi húzására.

1 egész eredeti sorsjegy ára csak 6 márká vagy 3 és 1/2, frt, egy fél 3 márká vagy 1 1/2, frt, egy negyed 1 1/2, márká vagy 90 kr.

Minden megrendelés az összeg beklődése, vagy utánvét mellett a legpontosabban esakészítetik, s minden megrendelő megkapja az állam eszimerével ellátott eredeti sorsjegyet.

Minden megrendelőnek a hivatalos játéktörvényen küldetik meg, a melyekben a nyeremények beosztási osztályai ugyszintén ez illető betétek láthatók, nemkülönben húzás után azonnal sorsolási lista felszólítás nélkül küldetik.

A nyereménynek kiütése az állam garancziája mellett azonnal történik vagy póstán való küldés által, vagy nagy összeköttetésünkkel fogva az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában velünk összeköttetésben álló bankházaknál.

Bankházunktól vett sorjegyek mindig nagy szerencsének öröndenek, s igen sok nyeremény közt többször a főnyereményt is fölünk vett sorjegy nyerte. (a többek közt: 250,000 225,000 150,000 100,000 80,000 60,000 40,000 márkák stb.) melyek az illető érdekelteknek közvetlen ki lettek fizetve.

Reméljük tehát, hogy ily biztos alapon levő vállalatunk tömege részvételnek fog öröndeni. Szíves megrendeléseket mind előbb s mindenestve f. é. november hó 15-ike előtt kérünk megtenni.

Kaufmann és Simon,

bank- és váltóüzlete Hamburgban.

Mindennemű államkötvények, vasuti részvények és kölcsönorjegyek megvételnek vagy eladatlak.

U. I. Szabadon itt köszönetet mondanunk a bennünk eddig helyezett bizalomért, melyet szíves megrendelők pontos és lelkiismeretes szolgálása által ezennel is legfőbb törekvésünk leend kiérdemelni.

388. (9-2)

O. D.

3743. szám.
1881.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás és közoktatási m. kir. miniszterium f. é. 21260. szám alatt kelt rendeletével a mágoosi rom. kath. paplaknak helyreállítása engedélyeztetett.

Ezen helyreállítási munkálatoknak vállalkozás utjání biztosítása végett folyó évi október hó 24-én délelőtt 10 órakor Pécsváradon az uradalmi számtartósági hivatalban szó és írásbeli ajánlatok elfogadása mellett nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az építkezési költségek . . . . . 1296 frt. 80 krban. és ezenkívül a község részéről ingyen s természetben kiállítandó 91 kézi és 15 ígás napszámában vannak megállapítva.

A költségvetés és építési feltételek mai naptól fogva a fenn említett hivatalban megtekinthetők.

Felhivatnak a vállalkozni szándékozó szakképzett építésszek, miszerint a fenn kitett helyen, napon és órában az engedélyezett összeg után számítható 10 % pánatpénzzel ellátva, vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes írásbeli ajánlatukat a 10 % bánatpénz melléklésével, s azon kijelentéssel, hogy a feltételeket ismerik s elfogadják, folyó évi október hó 24. reggeli 9 óráig a pécsváradí uradalmi számtartósághoz adják be.

Utó vagy a feltételektől eltérő ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak.

Pécsvárad, 1881. október 12-én.

341. (2-2)

Az uradalmi számtartóság.

! A színház-évad kezdetéhez!

ajánlja alulírott kitéző **látszóveit**, melyek a szemet sem nem fárasztják, sem nem erőltetik és sohasem voltak még oly nagy és gazdag választékban kaphatók;

a t. cz. szemüveget használó közönség

szíveskedjék ezért **szemüvegek, csiptetők és látszóveik** meg szerzése végett bizalommal alulírotthoz fordulni, ki mint különleges szakismerő, harmincz évi önálló gyakorlat után szaktudományilag helyesnek találó módszer és igen gazdag áru választék mellett a legjobbat nyujtani képes.

Összes árucikkem magasztalását mellőzve, hivatkozom tisztelt vevőimre, kik nálam **Bécsben, Kolozsvárt, Herkulesfürdőben és itt helyben** már vásároltak.

Tiszteletteljesen

A. Boscovitz,
bécsi látszerész.

340. (3-2.)

Használt látszóveik becsoróltatnak, javítások tartósan eszközöltetnek.

Árulda Pécssett:

Fő- vagy is Király-utca a Zsolnay-bazár mellett.

Az Engel-(Czindery)féle kertben lévő fürdőépületben egy teljesen, a legújabb tapasztalatok nyomán felszerelt

Vizgyógyintézet

nők és férfiak számára elkülönített osztályokkal
f. hó 10-én nyitattott meg.

A vizkura tudvalevőleg legjobb sikert eredményez a legkülönfélébb idegbántalmaknál, az emésztő szervek pangásainál, férfi- és női bajok ellen s mindennemű gyengeség, vérszegénység, köszvény- és csúsz-bántalmak ellen stb. — de különösen oly egyéneknek javasolható, kik hivatásuk folytán csak keveset mozoghatnak s mindenféle vértörődési bántalmakban a fej és mell felé, gyakori fejfájásban, idegizgatottságban, álmatlanság, szédülés, szívdobogás, gyomorhurut, székszorulásban stb. szenvednek.

Értekezés és felvétel a vezető orvos tudor

Dr. Loewy Lipót urnál

(országut 15. sz. a fürdőintézet melletti új épületben, I. emelet) naponta 11—12 ig d. e. és 1/2—3 óráig d. u. Villamozás, massage és diacitikai kúrák ott hol szükségesek, alkalmaztatnak. A fürdő férfi- és női szolgazemélyeztet a Radegundi vizgyógyintézetből való.

Levelekre szívesen válaszoltatik.

Pécssett, 1881. október hó 5-én.

392. (0-3)

A fürdő-igazgatóság.

Üzlethelyiség változtatás.

Alulírottaknak van szerencsájök a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy az eddig Király-utca Schak-féle házban létezett

szabó üzletüket

f. é. október hó 1-én Széchenyi-tér Placc-k-féle házba helyezték át, a midőn erről a n. é. közönséget értesítik el nem mulaszthatják tudomásul hozni, hogy üzletük megnagyobbítása, nagyobbszerű s előnyös összeköttetések által azon kellemes helyzetben vannak, hogy bármennemű igényeknek is a leggyorsabban, pontosan s a legelőnyösebb árak mellett megfelelhetnek.

A n. é. közönségnek eddigi szíves pártfogását megköszönve, kéri aszal új helyiségükben is szerencsélteni, a hol is főbb törekvésük leend azt minden tekintetben kiérdemelni.

Pécssett, 1881. október hó 1-én.

328. (10-3)

Kiváló tisztelettel

Winter M. és fia.

Ujonan megnyitott női divatáru-terem.

Alulírottaknak van szerencsájök a nagybecsű női közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy üzletében (Fő-Király-utca 4. sz. házban)

női divatáru-termet

nyitott.

Főbb törekvése ehez a legjobb erőket megnyerni oly mérvben sikerült, hogy azon helyzetben van, miszerint nem csak a női-divatárukat általánosságban, mint köpeny, felöltő, nőikabát, paletót stb. stb. hanem egyszerű mint teljes női- és gyermeköltönyöket is előállítani képes a legújabb minták szerént, és a legjutányosabb árak mellett.

Nem hallgathatja el ezuttal, hogy bevásárlási útjából visszatérve raktára minden e szakmába vágó legújabb árukkal dusan fel van szerelve, a miért is a n. é. női közönségnek a raktárában levő nagy választékú különféle szövetekből izlésének megfelelő választék nyujtatik, megjegyzendő azonban, hogy ezen divat-teremben máshol szerzett szövetekből is a legdiszesebb öltönyök elkészítése elvállaltatik.

Ugy szintén elvállaltatik itten a szabás egyedül is minden női-divat-öltönyre a legjutányosabb árért.

A midőn alulírott még a n. é. közönségnek t. tudomására hozza, hogy szoba-, asztal- és terítőszőnyeg árak tisztelettel hely szükke miatt felhagy és végképen kiárusítandja és ez által azok olcsó megvételére alkalom nyujtatik, felkéri a nagybecsű női közönséget a női divat-terme látogatására, előre is biztosítva minden e tekintetbeni igényeknek lelkiismeretesen és pontosan megfelelni.

330. (3-3)

Kiváló tisztelettel

KLEIN ADOLF.